

dr Sławomir Dudek, prezes, główny ekonomista FOR
Warszawa, dnia 4 stycznia 2023 r.

Komunikat FOR 1/2023:

Prawdziwy deficyt jeszcze większy – aż 345% tego, co przedstawia rząd

Według szacunków niezależnych ekspertów, byłych wieloletnich pracowników Ministerstwa Finansów prawdziwy deficyt budżetu państwa może wynieść w 2023r. ponad 235 miliardów złotych. To 345% tego, co przedstawia rząd.

- Rząd jesienią ubiegłego roku przesłał do Sejmu niepełny, fikcyjny, nieprawdziwy budżet państwa. Równoległe, jako eksperci w dziedzinie finansów publicznych, przygotowaliśmy i przestaliśmy do Sejmu w dniu I czytania budżetu prawdziwy, poprawiony budżet państwa, który ukazywał wielokrotnie większy deficyt budżetu państwa - mówi dr Sławomir Dudek, ekspert w zakresie finansów publicznych, prezes i główny ekonomista FOR, jeden ze współautorów prawdziwego budżetu.

Fikcja budżetowa do kwadratu

W trakcie prac sejmowych nad budżetem skala fikcji budżetowej uległa pogłębieniu. Rząd utrzymał częściowo tarczę inflacyjną, czego nie założył w budżecie, a w miejsce przywracanych stawek wprowadził inne, droższe rozwiązania finansowane długiem. Co więcej, skala wydatków finansowanych poza kontrolą parlamentu uległa zwiększeniu, a procesy kreatywnej księgowości nasiliły się w ciągu tych kilku tygodni.

- W rezultacie Senat RP otrzymał jeszcze bardziej fikcyjny i nierealny budżet. W październiku zakładaliśmy, że dziura budżetowa wyniesie 206 mld zł. Teraz aktualne szacunki pokazują, że może ona nawet wynieść ponad 235 mld zł, a w skrajnym scenariuszu nawet 250-255 mld zł. Prawdziwy deficyt budżetu państwa to prawie 345% więcej niż przedstawia rząd w projekcie przesłanym do Senatu - zaznacza dr Sławomir Dudek.

Co czwarta złotówka długu poza kontrolą parlamentu i społeczeństwa

- Rząd nigdy nie odniósł się do naszych szacunków, nie przedstawił wyczerpujących wyjaśnień i szczegółowych danych pozwalających na ocenę prawdziwego stanu finansów publicznych. Rząd stoi pod ścianą, chce poprzez kreatywną księgowość i omijanie procesu budżetowego, pod kontrolą

parlamentu, odsunąć problemy finansów publicznych na koniec roku lub przyszły rok, na po wyborach
- dodaje ekspert.

Rząd ukrywa wydatki przed Sejmem, Senatem i wreszcie samymi podatnikami. Wyprowadza finanse publiczne poza budżet, wykorzystując różnego rodzaju fundusze.

Nie wykazuje też wielu operacji związanych z realizacją zadań państwa, mających wpływ na wzrost deficytu budżetu. Dzięki kreatywnej księgowości rząd PiS może manipulować wysokością deficytu, a parlament traci kontrolę nad budżetem państwa. W efekcie rząd oszukuje podatników, którzy składają się na budżet państwa, a ten przestaje mieć istotne znaczenie dla oceny sytuacji finansowej Polski.

Zadłużenie tych funduszy, które nie są częścią budżetu państwa, osiągnie na koniec przyszłego roku kosmiczną wielkość 422 miliardów złotych – 9 razy więcej niż w 2015 roku. Kwota ta odpowiada 13% PKB. A to oznacza, że już co czwarta złotówka długu jest poza kontrolą parlamentu i społeczeństwa. To 6000 „sasinów”, 2000 rocznych budżetów gminy Końskie, ok. 3000 stadionów narodowych, ok. 5000 pociągów pendolino.

Wydatkowy raj Morawieckiego

W budżecie próżno szukać planu finansowego Polskiego Funduszu Rozwoju (PFR), Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, Funduszu „Polski Ład”, czyli Programu Inwestycji Strategicznych. Te fundusze to raj wydatkowy premiera Mateusza Morawieckiego. Jak mafie VAT-owskie wyprowadzają swoje transakcje do rajów podatkowych, tak rząd wyprowadził setki miliardów złotych poza budżet państwa, poza kontrolę parlamentu.

Finanse wbrew Konstytucji

- Mamy pseudo-KRS, pseudo-TK, pseudo-SN i mamy #patobudżet. Trzeba pamiętać, że budżet, finanse publiczne to też „instytucja” mająca swój rozdział w Konstytucji. Ta instytucja też została zniszczona - alarmuje dr Sławomir Dudek.

Potwierdza to prof. Teresa Dębowska-Romanowska w komentarzu do Konstytucji RP pod redakcją prof. Safjana i Boska (2016): „Pominięcie w ustawie budżetowej planów finansowych państwowych jednostek organizacyjnych wykonujących zadania publiczne o znaczeniu podstawowym dla oceny wykonywania przez państwo swoich konstytucyjnych i ustawowych funkcji albo nadanie tym planom

informacyjnego, niewiążącego znaczenia prowadzi wprost do naruszenia art. 219 ust. 3 Konstytucji RP”.

Również Najwyższa Izba Kontroli wielokrotnie w ocenie realizacji budżetu podkreślała, że budżet utracił swoją rangę i pozwala na kreowanie niższego deficytu. W 2021 NIK napisał, że „Zasadne jest przywrócenie budżetowi państwa odpowiedniej rangi związanej z jego szczególnym charakterem oraz centralną pozycją w systemie finansów publicznych.” A w 2022 roku: „Zwiększona skala przenoszenia finansowania zadań publicznych do funduszy umiejscowionych poza budżetem państwa [...] pozwala na kreowanie niższego deficytu budżetu państwa”.

Gorzka diagnoza i recepta na powrót do normalności

Już od kilku lat parlament obraduje nad fikcyjnym budżetem, a rząd jest rozliczany na podstawie fikcyjnego deficytu budżetu państwa.

- Czas przywrócić zasady w finansach publicznych. Przywrócić rangę Ministra Finansów, przejrzystość i kontrolę demokratyczną. Rząd nie ma swoich pieniędzy. One są z naszych podatków. Prawo obywateli do zrozumienia i kontroli, jak są wydatkowane ich pieniądze, jest jednym z filarów demokratycznego państwa prawa - podsumowuje dr Dudek.

* * *

Forum Obywatelskiego Rozwoju (FOR) – think-tank założony w 2007 roku przez prof. Leszka Balcerowicza, aby skutecznie chronić wolność oraz promować prawdę i zdrowy rozsądek w dyskursie publicznym. Naszym celem jest zmiana świadomości Polaków oraz obowiązującego i planowanego prawa w kierunku wolnościowym. FOR realizuje swoje cele poprzez organizację debat oraz publikację raportów i analiz podejmujących ważne tematy społeczno-gospodarcze, a w szczególności: stan finansów publicznych, sytuację na rynku pracy, wolność gospodarczą, wymiar sprawiedliwości i tworzenie prawa.

[KONTAKT DO AUTORA](#)

dr Sławomir Dudek

prezes, główny ekonomista FOR

e-mail: slawomir.dudek@for.org.pl

Twitter: [@DudSlaw](https://twitter.com/DudSlaw)

Fundacja Forum Obywatelskiego Rozwoju – FOR

ul. Ignacego Krasickiego 9A • 02-628 Warszawa • tel. 22 628 85 11

e-mail: info@for.org.pl • www.for.org.pl

[f](https://www.facebook.com/FundacjaFOR)/FundacjaFOR • [t](https://twitter.com/FundacjaFOR)@FundacjaFOR • [in](https://www.linkedin.com/company/forum-obywatelskiego-rozwoju) /forum-obywatelskiego-rozwoju